

prima instanță: M. Ulinici  
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

dosarul nr. 2ra-2141/15

## D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul :

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî, Oleg Sternioală,

Petru Moraru, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de Ipiroti Boris, reprezentat de avocatul Cucu Viorel,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iacovlev Alexandru împotriva lui Ipiroti Boris cu privire la declararea nulității contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare, declararea nulității recipisei și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea înaintată de Ipiroti Boris împotriva lui Iacovlev Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Ipiroti Boris și menținută hotărîrea Judecătoriei Nisporeni din 24 octombrie 2014,

## c o n s t a ț ă:

La data de 10 martie 2014 Iacovlev Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ipiroti Boris, solicitînd declararea nulității contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare din 23 septembrie 2013, încheiat între Iacovlev Alexandru și Ipiroti Boris, declararea nulității recipisei din 13 noiembrie 2013, întocmită de Iacovlev Alexandru și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în vara anului 2012, fiind în căutare de serviciu, a găsit anunțul unei firme cu denumirea „TeleTrade Forex”, care oferea cursuri gratuite, ulterior oferind și o muncă. La cursurile menționate i s-a afirmat că învață cum să beneficieze în urma variației valutei străine pe piața valutară, beneficiul reieșind din faptul dacă reușea să prevadă cît mai aproape variația valutei. Astfel, fiindu-i creată o atmosferă prietenoasă, faptul dat l-a determinat să aibă multă încredere în compania dată.

Menționează reclamantul că în toamna anului 2013, a fost telefonat de către administratorul companiei „TeleTrade Forex”, ultimul spunându-i că există o persoană care dorește să-i încredințeze o sumă impunătoare de bani pentru a exploata internetul și pentru a beneficia în urma variației valutei străine pe piața valutară. Astfel, a făcut cunoștință cu pîrîtul, cu care a semnat la 23 septembrie 2013, un așa-zis contract de administrare fiduciară, potrivit căruia Ipiroti Boris numit potrivit contractului - investitor, transmite reclamantului Iacovlev Alexandru, numit potrivit contractului - treider, suma de 10 014 dolari SUA, deținută pe contul companiei „TeleTrade Forex”, pentru a o administra potrivit deciziilor personale ale sale.

Susține reclamantul că personal nu a primit suma de 10 014 dolari SUA, pîrîtul informându-l că suma dată a fost depusă pe contul „TeleTrade Forex”, careva acte de primire - predare, de administrare a contului pîrîtului, dînsul nu a semnat, însă în luna noiembrie, la insistența administratorului companiei „TeleTrade Forex”, s-a prezentat la sediul acesteia, unde, în prezența angajatului firmei, Ipiroti Boris 1-a obligat să scrie o recipisă, prin care să-și asume responsabilitatea de a restitui suma de 10 014 dolari SUA, a cîte 1000 dolari SUA, lunar, plus o dobîndă de 2000 dolari SUA, explicația fiind faptul că el a pierdut banii transmiși în temeiul așa-zisului contract de administrare fiduciară. Deși pe marginea acestor circumstanțe au fost depuse plângeri la organele de drept, consideră oportun înaintarea prezentei acțiuni în scopul apărării drepturilor sale.

Pe parcursul examinării pricinii, la 20 mai 2014, reclamantul a depus o cerere de concretizare, invocînd că contractul de administrare fiduciară încheiat între părți la 23 septembrie 2013 contravine legii. Susține că, mijloacele bănești în sumă de 10014 dolari SUA au fost vărsate pe contul comercial „TeleTrade Forex”, iar în situația în care banii nu au fost transmiși reclamantului, nu se dovedește că nemijlocit acțiunile reclamantului au contribuit la presupusa lipsă a banilor din contul pîrîtului, iar contractul nu stabilește expres modul de gestionare cu banii, întrucât aceștia au fost transferați pe contul unei persoane terțe de unde au dispărut dubios în cazul în care aceștia au existat.

A mai menționat reclamantul că, recipisa din 13 noiembrie 2013 trebuie să corespundă cerințelor și formei unui contract de împrumut, pentru că reflectă raportul juridic prevăzut de acesta, iar faptul lipsei în recipisa respectivă a datelor de identificare a părților, precum și a semnăturii împrumutătorului precum că a dat împrumutul, iar împrumutatul a primit suma de bani, confirmă că temeiul întocmirii recipisei este contractul de administrare fiduciară, reclamantul expunându-se la o datorie deja existentă. Prin urmare, consideră că recipisa dată reiese direct din contractul de administrare fiduciară, fapt care atrage nulitatea ei.

Prin referință depusă prin intermediul avocatului, intimatul Ipiroti Boris a solicitat admiterea în parte a acțiunii, recunoașterea nulității contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare din 23 septembrie 2013, aplicarea efectelor nulității actelor juridice și de la Iacovlev Alexandru în beneficiul lui Ipiroti Boris a sumei de 10 014 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată pîrîtul Ipiroti Boris a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei și cheltuieli de transport în sumă de 600 lei (f.d. 137).

Prin hotărîrea Judecătorei Nisporeni din 24 octombrie 2014, cererea înaintată de Ipiroti Boris împotriva lui Iacovlev Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică și de transport a fost respinsă, iar cererea de chemare în judecată depusă de Iacovlev Alexandru împotriva lui Ipiroti Boris a fost admisă parțial, fiind dispusă declararea nulității contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare din 23 septembrie 2013, încheiat între Iacovlev Alexandru și Ipiroti Boris, declararea nulității recipisei din 13 noiembrie 2013 întocmită de Iacovlev Alexandru și încasarea cheltuielilor de judecată de la Ipiroti Boris în beneficiul lui Iacovlev Alexandru în sumă de 1559,46 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la data de 04 noiembrie 2014, în partea respingerii pretențiilor, a depus apel Ipiroti Boris.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 a fost respins apelul declarat de Ipiroti Boris și menținută hotărîrea primei instanțe.

La data de 13 iulie 2015 Ipiroti Boris, reprezentat de avocatul Cucu Viorel, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri cu privire la recunoașterea nulității contractului de fiduciară a mijloacelor financiare din 23 septembrie 2013, aplicarea efectelor nulității actelor juridice și restituirea de Iacovlev Alexandru în beneficiul lui Ipiroti Boris a sumei de 10 014 dolari SUA, respingerea pretențiilor cu privire la declararea nulității recipisei din 13 noiembrie 2013 și încasarea cheltuielilor de judecată de la intimat în beneficiul său suportate în instanța de fond în mărime de 600 lei , servicii de asistență juridică în mărime de 10 000 lei și cheltuieli de judecată pentru taxa de stat suportate în instanța de apel în mărime de 112,50 lei și 75 lei în instanța de recurs.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării

acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 13 iulie 2015 se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de fond eronat a apreciat circumstanțele pricinii cu privire la transmiterea banilor, cât și probele administrate în acest sens. Astfel, contrar declarațiilor făcute de intimat, instanța de fond a omis să constate transmiterea banilor prin transmiterea intimatului în gestiune a contului (loghin, parola) și a sumei de 10 014 dolari SUA ce se află în acest cont.

Referitor la efectele nulității actului juridic, recurentul susține că instanța de fond, contrar probelor administrate cu privire la transmiterea intimatului a loghinului și parolei, cât și recunoașterii exprese de către intimat a faptului că la accesarea primară a contului, în cont se afla suma de 10 014 dolari SUA, a refuzat să repună părțile în poziția inițială.

Cît privește declararea nulității recipise, recurentul consideră că această cerință este ilegală și abuzivă. Recipisa a fost întocmită de reclamant benevol și nesilit de nimeni. Astfel, reclamantul în mod benevol și conștient a împrumutat bani de la pîrît și a confirmat tranzacția de împrumut prin întocmirea personală a recipisei.

Susține că instanța trebuia să examineze recipisa și textul ei separat și să dea o apreciere juridică a recipisei, reieșind strict din conținutul ei. Invocă că recipisa este un act juridic separat și nu are nici o tangență juridică cu contractul de administrare fiduciară.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare instanță de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În susținerea necesității remiterii pricinii la rejudecare, instanța de recurs invocă următoarele.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că raportul juridic litigios a apărut între părți în baza contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare din data de 23 septembrie 2013.

Astfel, la data de 23 septembrie 2013 Ipiroti Boris a încheiat cu Iacovlev Alexandru contract de administrare fiduciară a mijloacelor financiare. În baza acestui contract Iacovlev Alexandru, în calitate de trader, s-a obligat să ia de la Ipiroti Boris, în calitate de investitor, în gestiune mijloace bănești în sumă de 10 014

dolari SUA depuși pe contul „TeleTrade Forex” și să le administreze eficient în toată perioada de valabilitate a contractului.

Fiind investite cu judecarea pricinii, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia cu privire la nulitatea absolută a contractului de administrare fiduciară, considerînd că acesta contravine art. 1055 alin. (3) Cod civil conform căruia mijloacele bănești nu pot fi date separat în administrare fiduciară, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, precum și au dispus anularea recipisei din 13 noiembrie 2013 întocmită de Iacovlev Alexandru.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă că prima instanță la examinarea pricinii a constatat că intenția lui Ipiroti Boris la încheierea contractului de administrare fiduciară a banilor a fost păstrarea și înmulțirea sumei de bani depuse în contul său la compania „TeleTrade Forex”, iar intimatul Iacovlev Alexandru este acel profesionist, care urma să administreze cît mai eficient contul, în scopul obținerii unui comision din variația valutei menționate.

Instanța de recurs menționează că deși, instanțele ierarhic inferioare, stabilind că contractul este contrar prevederilor art. 1055 alin. (3) Cod civil, în final anulîndu-l, acestea urmau să verifice faptul transmiterii intimatului a banilor în mărime de 10 014 dolari SUA.

Conform contractului, fondatorul administrării se obliga pînă la data de 23 septembrie 2013, inclusiv, să deschidă un cont la „TeleTrade Forex”, să plaseze pe el un depozit în sumă de 10 014 dolari SUA și să-i transmită administratorului fiduciar rechizitele necesare pentru administrarea contului.

În urma semnării contractului, pîrîtul Ipiroti Boris urma să transmită reclamantului Iacovlev Alexandru rechizitele contului său deținut în compania „Teletrade Forex”.

Din declarațiile părților rezultă că suma de 10 014 dolari SUA, care aparținea pîrîtului Ipiroti Boris, a fost vărsată pe contul său comercial la compania „TeleTrade Forex”.

Din materialele dosarului și declarațiile participanților la proces rezultă că Ipiroti Boris a îndeplinit obligațiile sale contractuale și a transmis reclamantului informația privind numărul contului (loghin) și parola de acces la cont pentru tranzacții de la „TeleTrade Forex”, transmițînd astfel în gestiune suma de 10 014 dolari SUA. Prin urmare, Iacovlev Alexandru a avut acces deplin și nelimitat la bani de pe bontul lui Ipiroti Boris.

Prin cererea înaintată, Iacovlev Alexandru afirmă că nu a primit bani de la Ipiroti Boris, însă din declarațiile acestuia în cadrul ședinței primei instanțe (f.d. 94) se deduce că acesta a primit de la Ipiroti Boris loghinul și parola de acces pentru a gestiona contul, iar cînd i-a fost permis gestionarea banilor era suma de 10 014 dolari SUA.

În opinia instanței de recurs, instanțele ierarhic inferioare, contrar prevederilor art. 131 alin. (4) CPC, au omis să se expună acestui fapt și să verifice transmiterea banilor prin predarea către intimat în gestiune a contului (loghinului și parolei) și a sumei de 10 014 dolari SUA ce s-ar afla pe acest cont.

Prin urmare, prima instanță și instanța de apel au emis hotărâri în prezenta divergențelor referitor la faptul predării sau nu a loghinului și a parolei, precum și a sumei de bani, ceea ce constituie o circumstanță esențială pentru examinare justă a cauzei și care necesită o verificare certă.

Or, în conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Pe lângă aceasta, în condițiile în care s-a stabilit că suma de 10 014 dolari SUA, care aparținea pîrîtului Ipiroti Boris, a fost vîrsată pe contul său comercial la compania „TeleTrade Forex” și în condițiile în care urmează să se verifice transmiterea banilor prin predarea către intimat în gestiune a contului, instanța de recurs consideră că instanțele ierarhic inferioare urmau să stabilească necesitatea introducerii în proces a companiei „TeleTrade Forex” în calitate de intervenient accesoriu.

Mai mult ca atît, recipisa întocmită la 13 noiembrie 2013 de către Iacovlev Alexanru, din conținutul căreia reiese că acesta este deja dator față de Ipiroti Boris cu suma de 12 000 dolari SUA, a cărei anulare se solicită, a fost anexată la dosar în copie-xerox, neautentificată în modul stabilit de lege.

Or, conform art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În așa circumstanțe, instanțele, în virtutea prevederilor art. 121 CPC, înainte de a reține recipisa în copie-xerox spre examinare și cercetare, urmau să verifice veridicitatea și relevanța ei spre confirmarea sau combaterea concluziilor referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului.

Reieșind din norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanțele judecătorești inferioare judecând cauza, au trecut în mod superficial materialul anexat la dosar, punînd la baza concluziilor sale probe,

căroră, însă, nu le-au dat apreciere în corespundere cu prevederile art. 130 CPC, ele nefiind cercetate multiaspectual și complet.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că circumstanța dată denotă faptul examinării pripite a cauzei de către instanțele judecătorești inferioare, fapt ce constituie o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, erori care, conform art. 442 alin. (1) CPC nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanță de apel.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. c ) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

#### d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ipiroti Boris, reprezentat de avocatul Cucu Viorel.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iacovlev Alexandru împotriva lui Ipiroti Boris cu privire la declararea nulității contractului de administrare fiduciară a mijloacelor financiare, declararea nulității recipisei și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea înaintată de Ipiroti Boris împotriva lui Iacovlev Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Petru Moraru

Iurie Bejenaru